

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף עב

מעיל שנים עשר: כל חוט במעיל היה שזור מ 12 חוטים. הגמרא מבארת מנין לומדים זאת:

נאמר "וְעִשִּׂיתָ אֶת מְעִיל הָאֶפֶוד כָּלִיל תְּכֵלֶת", "כליל" משמעותו חוט הקלוע לפחות משני חוטים, ולומדים "תכלת" בגזירה שווה מהפרכת שנאמר בה "תכלת" ויש בה ששה חוטים שאף במעיל היו ששה חוטים, א"כ נמצא שבמעיל היו ששה חוטים כפול $2 = 12$ חוטים.

תכשיט כלי: הרימונים היו תכשיט לכלי (= למעיל).

דנים גופו מגופו: עדיף ללמוד גופו של המעיל מהרימונים שהיו מגופו של המעיל (= שהיו מחוברים אליו), ולא ללמוד את גופו של המעיל ממקום אחר (= מהפרכת).

היינו דאמרינן לשאר בגדים שלא נאמר בהם שש: כלומר לעיל בתחילת הסוגיא הגמרא הביאה 5 דברים שלומדים מכך שנאמר בפסוק "שש", הלימוד הרביעי שהובא שם הוא שאף 'בשאר בגדים' שלא נאמר בהם "שש" צריך שיהיה חוטן כפול ששה, ומשם לומדים ש'בשאר בגדים' - דהיינו במעיל - היו חוטיו כפולים ששה, ומאחר שנאמר במעיל "כליל" שמשמעותו חוט הקלוע לפחות משני חוטים, א"כ נמצא שבמעיל היו ששה חוטים כפול $2 = 12$ חוטים. (ובאמת למסקנה לא לומדים זאת בגזירה שווה מהפרכת).

פרכת עשרים וארבעה: כל חוט בפרכת היה שזור מ 24 חוטים. הגמרא מבארת מנין לומדים זאת:

בפרכת היו 4 מינים, (= "...תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ..."), וכל חוט היה כפול ששה (כפי שלמדנו לעיל - שבכל מקום שנאמר "שש" חוטן כפול ששה), $24 = 4 \times 6$, לא דינא ולא דיינא כלומר אין ספק וערעור בדבר זה.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

חושן ואפוד עשרים ושמונה: כל חוט בחושן ובאפוד היה שזור מ 28 חוטים. הגמרא מבארת מנין לומדים זאת:

נאמר "וְעִשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב כְּמַעֲשֵׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנוּ. **זָהָב תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר**", ארבעה מינים היו עשויים כל אחד משהו חוטים - ס"ה 24 חוטים, חוטי הזהב היו שזורים חוט אחד עם כל מין - ס"ה ארבעה חוטים, נמצא שבס"ה היו 28 חוטים.

קושיא: אולי גם הזהב היה ששה חוטים כמו שאר המינים? רב אחא בר יעקב מתרץ: נאמר "וְיִרְקְעוּ אֶת פְּחֵי הַזָּהָב וְקִצְצוּ פְּתִילִים לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכַלֵּת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ", "פתילים" בלשון רבים זה שנים, וכשקצץ כל פתיל זהב לשנים הרי שיש כאן ארבעה חוטי זהב. רב אשי מתרץ: נאמר שם "...לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכַלֵּת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן...", משמע שצריך לערב חוט זהב עם כל מין, ואם הוא יערב שני חוטי זהב עם כל מין, נמצא שיש כאן שמונה חוטי זהב ולא ששה, ואם הוא יערב שני חוטי זהב עם שני מינים, ובשני המינים הנותרים הוא יערב חוט זהב אחד עם כל מין, זה אי אפשר, לפי שנאמר "וְעִשִׂיתָ חֹשֶׁן" - שיהיו כל עשיותיו שוות, כלומר שצריך לערב את החוט זהב בכל מין באופן שווה, ולכן בהכרח שהיו שם רק ארבעה חוטי זהב - חוט זהב אחד עם כל מין.

המקרה בגדי כהונה לוקה: כנלמד מהפסוק "שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו... לֹא יִקְרַע". הגמרא שואלת אולי כוונת הפסוק שהצורך בעשיית השפה הוא בכדי שלא יקרע, אך אין כאן איסור לקרוע את הבגד?

כך גם באיסור הסרת החושן מהאפוד והסרת הבדים (המקלות) מהארון, הגמרא שואלת אולי כוונת הפסוק לחבר אותם היטב לאפוד ולארון בכדי שלא יזוזו משם, אך אין איסור להוציאם?

מתפרקין ואין נשמטין: הבדים היו זזים בתוך הטבעות אך לא היו יוצאים לגמרי. מפני שהם היו רחבים קצת יותר מהטבעות בקצוות, וצרים לאורכן.

בגדים שגורדין אותן כברייתן: את בגדי הכהונה לא היו עושים על ידי תפירת יריעות זו לזו, אלא היו אורגים את כל הבגד שלם ומוכן ללבישה, אך היו משאירים חלק קטן שאותו היו אורגים בנפרד ומחברים אחר כך בתפירת מחט.

לא נצרכה אלא לבית יד: אביי מבאר שהחלק שהיו תופרים במחט הוא השרוולים, ולכן אין בזה חיסרון של 'מעשה אורג' כי עיקר הבגד היה ארוג.

שלוש ארונות: 'הארון' היה עשוי משלוש ארונות: ארון זהב שבתוכו ארון עץ שבתוכו ארון זהב. נחלקו הדעות האם השוליים התחתונים של הארון החיצוני היו בעובי טפח או בעובי כלשהו, אבל לכולי עלמא לשני הארונות הפנימיים היו שוליים טפח. לדעה שהיה לו עובי כלשהו היה הארון החיצוני בגובה 10 טפחים ועוד משהו: המשהו לשוליים, והעשרה – 9 לכסות על הארון האמצעי שהיה גבוה 9 טפחים, ועוד טפח עולה ומכסה את עובי הכפורת המונחת על הארון. לדעה שהיה לו עובי טפח היה הארון החיצוני בגובה 11 טפחים ועוד משהו: טפח לעובי השוליים, והעשרה לכסות על הכפורת שעל הארון האמצעי שהיה גבוה 9 טפחים כנ"ל, ועוד משהו לזר' שהיה עולה מעל הכפורת ומסובב אותה.